

BEST- Profy
Размена на добри практики на стандарди за евалуација

**Искуства и добри практики во
мониторингот и евалуацијата во
Република Македонија**

д-р Глигор Стојков, дипл. инг. ПМП
gstojkov@t.mk

Категории

Категорија

Поттикнувачка средина

Управување со знаење

Промоција на употребата на евалуацијата

Друга поддршка на политиките

Организациите за професионална евалуација имаат
зајакнати институционални капацитети

Зајкнување на капацитети на индивидуални евалуатори

Друга поддршка на капацитетите за М&Е

Категории

Категорија	Вкупно
	13
Поттикнувачка средина	11
Управување со знаење	11
Промоција на употребата на евалуацијата	5
Друга поддршка на политиките	1
Организациите за професионална евалуација имаат зајакнати институционални капацитети	3
Зајкнување на капацитети на индивидуални евалуатори	1
Друга поддршка на капацитетите за M&E	5

Преглед на добри практики - 1

#	Наслов на добрата практика	Институција	Област на добрата практика
1	Воспоставен Мониторинг информациски систем со процедури за мониторинг на проектите за рамномерен регионален развој	Биро за регионален развој	Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Друга поддршка на капацитетите за M&E
2	Мониторинг на правата на детето во областа на детската заштита	Национален Совет за превенција на детската деликвенција	Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Друга поддршка на капацитетите за M&E
3	Евалуација на програмата Условени парични надоместоци (УПН)	Министерство за труд и социјална политика, Светска банка	Поттикнувачка средина, Управување со знаење
4	RIA- оцка на влијанието на регулативата	Центар за управување со промени, НВО	Поттикнувачка средина, управување со знаење, Друга поддршка на политиките
5	Верификација на програми за образование на возрастни	Центар за образование на возрастни	Промоција на евалуацијата, Организирање на професионална евалуација ги зајакнува капацитетите на институцијата
6	Евалуација на ИПАРД 2012-2014	Министерство за земјоделство Хрватска	Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Друга поддршка за капацитет M&E
7	Евалуација на институционална поставеност и имплементација на реформската регулатива	Генерален секретаријат на Влада и Трајковски и Партнери Консалтинг	Поттикнувачка средина, Промоција на евалуацијата, јакнење на организации на професионални евалуатори

Преглед на добри практики - 2

#	Наслов на добрата практика	Институција	Област на добрата практика
8	Оценка на влијанието на мерката Самовработување 2007 и Формализација 2008	Министерство за труд и социјална политика, УНДП	Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Промоција на евалуацијата
9	RI-MEN –Регионална Интеграција на Македонската мрежа на евалуатори	МКА 2000/МЕН и WBEN	Управување со знаење, Зајкнување на капацитети на организација на професионални евалуатори, и капацитет на евалуаторите
10	Зајакнување на капацитетите на МЕН со промовирање на компетенции на евалуаторите	МКА 2000/МЕН и Асоцијацијата на евалуатори од Романија	Промоција на евалуацијата, Зајкнување на капацитети на професионални организации и евалуатори,
11	Ревизија на програмата за менторирање и коучинг на социјално ранливите групи	УНДП	Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Промоција на евалуацијата
12	Тековна оценка (евалуација) на имплементацијата Стратегијата за регионоален развој 2009 - 2019	Министерство за локална самоуправа	Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Промоција на евалуацијата
13	Систем за подобрување на координацијата на политика за рамномерен регионален развој	Кабинет на Заменик-претседател на Влада за економски прашања	Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Друга поддршка на капацитетите за M&E

Воспоставен систем за M&E со процедури за мониторинг на проектите за рамномерен регионален развој

Наслов на добрата практика
Воспоставен систем за M&E со процедури за мониторинг на проектите за рамномерен регионален развој
Област на добрата практика
Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Друга поддршка на капацитетите за M&E
Институција
Биро за регионален развој
Опис
Системот за M&E е основа за систематско собирање на податоци од спроведувањето на проектите за регионален развој, нивна анализа и употреба во процесот на носење одлуки преку прецизни: стандардизирани процедури и алатки за нивно следење, односно воспоставување на Мониторинг информациски систем. Овој систем овозможи ефикасно и ефективно спроведување на проектите и политиките за рамномерен регионален развој во земјата.
Подобрување на процесите на носење на одлуки ориентирани кон граѓаните
Системот е замислен да биде централно место за акумулирање на податоците од следењето на проектите за поттикнување на рамномерниот регионален развој, што овозможува достапност на овие податоци на сите чинители кои на тој начин ќе можат да ги користат податоците како основа за носење на одлуки во насока на ефектуирање на политиките за рамномерен регионален развој.

Мониторинг на правата на детето во областа на детската заштита

Наслов на добрата практика
Мониторинг на правата на детето во областа на детската заштита
Област на добрата практика
Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Друга поддршка на капацитетите за M&E
Институција
Национален Совет за превенција на детската делквенција / УНИЦЕФ
Опис
Националниот Совет за превенција на детска деликвенција е формиран врз основа на Законот за заштита на децата како автономно и независно тело за следење на имплементацијата на Законот, имплементација на Националната Стратегијата за превенција на малолетничката деликвенција, следење на ситуацијата на детската заштита и поддршка на формирањето и работата на локалните Совети. Системот за собирање на податоци за мониторинг на правата на детето беше воспоставен со поддршка на УНИЦЕФ и овозможува мониторинг на ситуацијата и напредокот на годишно ниво во системот на заштита на децата. Годишните прегледи и извештаи овозможуваат јасна слика на состојбите, се презентираат пред соодветните институции на РМ и се основа за измени со системот на детска заштита.
Подобрување на процесите на носење на одлуки ориентирани кон граѓаните
Системот овозможува собирање на податоци во однос на ситуацијата во областа на детската заштита на локално ниво и со тоа да помогне во развојот и креирање на иницијативи и планови за одговор на тие ризици во локален контекст. Дополнително на тоа, податоците достапни на локално ниво ќе им овозможат на локалните Совети подготовка на детални анализи, како и планирање и спроведување на локални активности.

Евалуација на програмата Условени парични надоместоци

Наслов на добрата практика
Евалуација на програмата Условени парични надоместоци (УПН)
Област на добрата практика
Поттикнувачка средина, Управување со знаење,
Институција
Министерство за труд и социјална политика, Светска банка
Опис
Програмата Условени парични надоместоци (УПН) е дел од мерките за социјална заштита и претставува надоместок наменет за средношколците од семејствата кои примаат социјална парична помош. Крајната цел на програмата е да влијае врз намалување на сиромаштијата. МТСП предвидува евалуација на спроведувањето, усогласеност со регулативата, ефикасност, ефективност и одржливоста на долг рок, да се врши на крајот на секоја година од почетокот на програмата. Подготвена е методологија за следење и евалуација на програмата, која се спроведуваше во тек на 3 години.
Подобрување на мониторинг и евалуација како основ за донесување на одлуки
Програмата е воведена како експериментална и во период од 3 години, врз основа на годишните евалуации, треба да се следат резултатите и да се оцени нејзината ефикасност, ефективност и да се донесе одлука за понатамошна нејзина примена. Со евалуацијата подбрани се процесите и процедурите, зголемена е ефикасноста и ефикасноста на нејзиното спроведување од страна на МТСП, 30 ЦСР и сите средни училишта во Македонија. Врз основа на резултатите од евалуацијата донесена е одлука програмата да се преточи во мерка на социјална заштита и истата е законски регулирана. Методологијата на следење и евалуација преку мерливи индикатори е воспоставена како пракса во МТСП.

Оценка на влијанието и мониторинг и евалуација на јавните политики

Оценка на влијанието и мониторинг и евалуација на јавните политики
RIA- оцка на влијанието на регулативата
Област на добрата практика
Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Друга поддршка на политиките
Институција
Центар за управување со промени, НВО
Опис
Оценка на влијанието на политиките (РИА) како пракса е воведено во Јануари 2009 година, кога Владата на РМ ја усогласи методологијата за анализа на политиките, со цел подобрување на процесот на донесување политики во делот на нивното креирање, спроведување и следење на подобрување на регулативата преку оценка на последиците од предложената и постојната регулатива. РИА придонесува кон оценување на трошоците на донесување/изменување на регулативата, споредено со нејзиниот придонес кон целите на јавните политики.
Подобрување на процесите на добро владеење и донесување одлуки
РИА се базира на процесите на добро владеење, таргетирање, конзистентност при донесување одлуки и транспарентност преку консултација на јавноста во процесот на донесување одлуки. РИА го подобрува процесот на учење базиран на метод: план, реализација, проверка и акција. РИА претставува средство за следење и евалуација на процесот на донесување политики базирани на докази, преку воспоставени индикатори кои лесно и едноставно може да се следат.

Верификација на програми за образование на возрасни

Наслов на добрата практика
Верификација на програми за образование на возрасни
Област на добрата практика
Промоција на евалуацијата, Организирање на професионална евалуација ги зајакнува капацитетите на институцијата
Институција
Центар за образование на возрасни
Опис
Центарот за образование на возрасни ЦОВ, врши верификација (евалуација) на програми за образование на возрасни и мониторинг на институциите кои ја спроведуваат обуката. Процесот на верификација се обавува преку 4 клучни чекори: барање, евалуација на програмата, одлука за верификација и следење на спроведувањето на обуките. Верификацијата ја обавува комисија од експерти во областа и истата се спроведува согласно дефинирани стандардни процедури, а се следи и оценува преку воспоставени мерливи индикатори.
Подобрување на процесите на носење на одлуки
Воспоставените стандардни процедури за верификација, стандардите кои треба да бидат исполнети од страна на спроведувачите на обуките, како и дефинираните индикатори за мерење на квалитетот на обуките, го олеснува процесот на донесување одлуки, ја зголемува ефикасноста и ефективноста на работењето. Исто така и транспарентноста на целокупниот процес влијае врз запознавање на јавноста.

Евалуација на институционална поставеност и имплементација на реформската регулатива

Наслов на добрата практика
Евалуација на институционална поставеност и имплементација на реформската регулатива
Област на добрата практика
Поттикнувачка средина, Промоцијана евалуацијата, јакнење на организации на професионални евалуатори
Институција
Генерален секретаријат на Влада и Трајковски и Партнери Консалтинг
Опис
Преглед на регулаторната реформа и спроведена со анализа на законската рамка, расположливите податоци и консултации со засегнатите страни. Релевантната законска регулатива Деловникот за работа на Владата на Република Македонија, Методологија за проценка на влијанието на регулативата, одлуката за воведување на „регулаторна Гиљотина. Истражување преку прашалници за претставници од министерствата и другите органи на државната управа - државни секретари, вработените задолжени за регистарот на ЕНЕР и на РИА во Генералниот секретаријат и министерствата,„ средби со бизнис заедницата и на професионалните здруженија
Подобрување на процесите на носење на одлуки ориентирани кон граѓаните
Евалуација на донесена и спроведена регулатива директно влијае на идното подобрување на регулаторен систем . Тоа е добар пристап за кои влијаат на правниот систем на земјата , бидејќи тоа претставува зголемени пристап врз доказ за презентирање на состојбите во соодветната област. РИА како и самата методологија е одлична алатка за оценување.

Евалуација на ИПАРД 2012-2014

Наслов на добрата практика
Евалуација на ИПАРД 2012-2014
Област на добрата практика
Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Друга поддршка за капацитет M&E
Институција
Министерство за земјоделство на Република Хрватска
Опис
Предпристапната програма на ЕУ за земјоделство и рурален развој за периодот 2007 - 2013 година беше составен дел од ИПА (Инструмент за предпристапна помош), чии главни цели се да им помогне на земјите кандидати и потенцијални кандидати во нивната хармонизација и имплементација на правото на ЕУ , како и во рамките на подготовките за искористување на фондовите на ЕУ во иднина .
Подобрување на процесите на носење на одлуки ориентирани кон граѓаните
Евалуацијата го анализира извршувањето на програмата во текот на својот последен период на имплементација - годините 2012-2014 -, како и влијанието на целиот програмски циклус Тоа беше обврска во врска со Секторскиот Договор за ИПАРД

Оценка на влијанието на мерката Самовработување 2007 и Формализација 2008

Наслов на добрата практика
Оценка на влијанието на мерката Самовработување 2007 и Формализација 2008
Област на добрата практика
Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Промоција на користењето на евалуацијата
Институција
Министерство за труд и социјална политика, УНДП
Опис
Развиена методологија за проценка на активните мерки на пазарот на трудот за самовработување 2007.. Корисниците беа Министерството за труд и социјална политика, Министерството за финансии, Агенцијата за вработување и Агенцијата за поддршка на претприемништвото на Република Македонија. Резултатите од извештајот се користени од страна на корисниците за корекција во политиката за вработување во однос дополнителни критериуми за избор на целните групина и следење на на мерката на регионално ниво . Трансфер на знаењето за методологија, преку работилници со претставници од 10 учесници.
Подобрување на процесите на носење на одлуки ориентирани кон граѓаните
Алоцирање на сопствени средства за периодично коирстење на методологијата, подобрен процесот на донесување одлуки за дизајн и спороведување на мерките. Зајакнат капацитет на МТСП за координирање на мерките на политиката за вработување.
Информациониот систем и постапки за собирање на податоци се воспоставени со централниот регистар. Методологија за процена беше развиена и имплементирана, а процесот за оценка на влијанието на активните мерки на пазарот на трудот е стандардизирана.

RI-MEN –Регионална Интеграција на Македонската мрежа на евалуатори

Наслов на добрата практика
RI-MEN –Регионална Интеграција на Македонската мрежа на евалуатори
Област на добрата практика
Управување со знаење, зајакнување на капацитети на организација на професионални евалуатори, и капацитет на евалуаторите
Институција
МКА 2000/МЕН и WBEN
Опис
МКА 2000 во партнерство со WBEN -го спроведува проектот за зајакнување на капацитетот на МЕН одржлив начин , со пренос на знаење и алатки за евалуација во поширока перспектива на евалуација на програми и проекти на ЕУ. Беа Воспоставени две соработки со професионални асоцијации од Србија и Црна Гора за размена на искуства и најдобри практики. МЕН стана стана член на WBEN . Техниките на трансфер на знаење на методологија за хоризонтална евалуација ја збогати македонската експертиза за евалуација , што доведе до зголемување на интересот кај владините и донаторски програми за соработка со МЕН .
Подобрување на процесите на носење на одлуки ориентирани кон граѓаните
МЕН изгради на независен капацитет за мониторинг и евалуација , и ја промовира раземнатат на искуства меѓу евалуаторите Се формира на група на евалуаторска заедница од 15 члена и се развија стратешките насоки визија за наредниот 3 годишен период.

Зајакнување на капацитетите на МЕН со промовирање на компетенции на евалуаторите

Наслов на добрата практика
Зајакнување на капацитетите на МЕН со промовирање на компетенции на евалуаторите
Област на добрата практика
Промоција на евалуацијата, зајакнување на капацитети на професионални организации и евалуатори,
Институција
МКА 2000/МЕН и Асоцијацијата на евалуатори од Романија
Опис
Со цел унапредување на најдобри практики во МИЕ МЕН воспостави соработка со РоСЕ -Романското друштво на евалуатори за размена на искуства и воспоставување на стандардите на квалитет и професионализам. РоСЕ даде поддршка на МЕН за зајакнување на својот професионален капацитет и подобрување на професионални компетенции на евалуаторите . Проектниот тим разви Рамка на компетенции за професијата евалуатор во Република Македонија; организирајќи 4 работилници и една завршна конференција . Врз основа на потребите за обуки се донесе Стратешки план за воведување на компетенции на евалуаторите
Подобрување на процесите на носење на одлуки ориентирани кон граѓаните
МЕН донесе Стратешки план за воведување компетенции на евалуатор во Р.македонија и План за градење на индивидуалните капацитети на членовите на МЕН и за институционално јакнење на МЕН како ВОПЕ.

Ревизија на програмата за менторирање и коучинг на социјално ранливите групи за користење на Активни мерки на пазарот на трудот

Наслов на добрата практика
Ревизија на програмата за менторирање и коучинг на социјално ранливите групи за користење на Активни мерки на пазарот на трудот
Област на добрата практика
Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Промоција на евалуацијата
Институција
УНДП
Опис
Методологија за оценка на влијанието на програмата за коучинг и менторирање на социјално ранливи групи за користење на активните мерки за вработување се дизајнира и имплементира. Методи на вклучување на сите заинтересирани страни беа користени за споредување на секундарните квантитативни податоци со квалитативна оценка на придонесот на програмата за поедините заеснати страни. Препораки за политиките се формулираа за наредниот тргодишен период.
Подобрување на процесите на носење на одлуки ориентирани кон граѓаните
Воспоставување на поефикасна координација на централно и локално ниво, стандардизирање на услугите на програмата и отпочнување на процес на трансфер на знаење до релевантните институции чија надлежност се целните групи на програмата.

Тековна оцена (евалуација) на имплементацијата Стратегијата за региоален развој 2009 - 2019

Наслов на добрата практика
Тековна оцена (евалуација) на имплементацијата Стратегијата за региоален развој 2009 - 2019
Област на добрата практика
Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Промоција на евалуацијата
Институција
Министерство за локална самоуправа
Опис
Стратегијата за регионален развој на Република Македонија 2009-2019 претставува еден од главните стратешки документи за планирање на развојот на земјата, а воедно е првиот документ кој ја определува политиката на регионалниот развој и за кој се прави тековна оцена за напредокот во имплементацијата. Тековното оценување е уредено со Правилник и Методологијата за оценување, а беше спроведено во текот на 2013 согласно техниките за тековно оценување преку: 1. Оценување на реализацијата на секоја мерка одделно и ефектите од неа, и 2. оценување на промените кои се направени во одделна развојна област, а врз основа на идентификувани појдовни показатели и показатели за реализацијата и ефектите од спроведените мерки за поттикнување на регионалниот развој.
Подобрување на процесите на носење на одлуки ориентирани кон граѓаните
Овозможено е Министерството за локална самоуправа да се издигне во суштински центар за координација и комуникација помеѓу линиските министерства, како и помеѓу Центрите за развој на планските региони и државните институции. Реализацијата на средствата за Рамномерен регионален развој да се одвива преку Министерството за локална самоуправа, место досегашниот повеќеканален модел.

Систем за подобрување на координацијата во планирањето, спроведувањето, следењето и оценувањето на политика за рамномерен регионален развој

Наслов на добрата практика
Систем за подобрување на координацијата на политика за рамномерен регионален развој
Област на добрата практика
Поттикнувачка средина, Управување со знаење, Друга поддршка на капацитетите за M&E
Институција
Кабинет на Заменикот на претседателот на Влада за економски прашања
Опис
Искусствата од спроведување на мерките и активностите за поттикнување на рамномерниот развој наложија воспоставување на Систем за подобрување на координацијата во планирањето, спроведувањето, следењето и оценувањето на таа политика, кој се состои од : <ul style="list-style-type: none"> • Креирање на целосна информативна матрица за релевантната правна и институционална рамка; • Оформување на мапа на документи и кадровска екипираност (институционална и вонинституционална) • Создавање на детална финансиска матрица со вклучување на сите развојни програми на национално ниво (секторски-вертикални и интердисциплинарни-хоризонтални).
Подобрување на процесите на носење на одлуки ориентирани кон граѓаните
<ol style="list-style-type: none"> 1. Обезбедување на целосна координација на планирањето, спроведување, следењето и оценката на мерките и активности за рамномерен регионален развој во земјата 2. Обезбедување на услови за континуирано градење на капацитетите на институциите вклучени во процесот на обезбедување на услови и поттикнување на развојот на сите нивоа: национално, регионално и локално. 3. Континуирано следење на степенот на развој на планските регион и можност за соодветно прилагодување на програмите и мерките за реамномерен регионален развој (на годишно ниво наместо на 5-годишно според подзаконскиот акт).

Ви благодарам на вниманието!

д-р Глигор Стојков, дипл. инг. ПМП

gstojkov@t.mk